

Tallinna 21. keskkooli kehalise kasvatusõpetaja Urmas Põldre annab suviseid tunde, et tema õpilane ei peaks istuma jääma.

RAIGO PAJULA

Suvised töö viskab päästerõnga

"Mul oli eesti keele hinne kahe vahel, aga õpetaja pani tunnistusele "kahe", räägib Raul, kes peab sügisel uuesti kuuendasse klassi minema.

Kokku ilutseb poisil tunnistusel kolm puudulikku ning tema käitumine ei ole õpetajatele meeltnööda. Raul ise suhtub klassikaaslastest mahajäämisest rahulikult. "Mul on uues klassis juba mõned tuttavad poisid, kellega ma saan hästi läbi," räägib ta.

Õppimisest kõneldes muutub Rauli häälik vaikseks ja ebalevaks. "Muidugi tahan ma kuuenda klassi ära lõpetada," ütleb ta mitte just eriti veenvalt.

Takistuseks kolm kahte

Tallinna 21. keskkooli õppealajuhataja Aime Aasmäe sõnul ei sunnita ühtegi õpilast meelega ega kiusu pärast klassikursust kordama. Istuma jäetakse vaid need lapsed, kellel on kolmes aines aastahindeks "kaks".

"Kooli juhtkond võib teha ka erandi ja lubada õpilasel hindeid parandada suvetooga," selgitab Aasmäe. "Kahjuks on aga klassikursuse kordajad sageli "rasked" lapsed ega kasuta neile pakutud võimalust. "Kahtedega" ei saa me

aga kedagi järgmisesse klassi üle viia."

Õppealajuhataja hinnangul on istuma jäämise põhjusteks õppimisharjumuste puudumine, oskamatus teha vaimset tööd, laiskus ja vanemate võimetus lapsega toime tulla. "Iga õpilane, kes vähegi tahab end käsile võtta, saab klassi vähemalt suvetooga ikka lõpetatud," usub Aasmäe.

21. keskkoolis jäi põhikooli klassidest suvetoole seitse õpilast. Neist kuus on vajakajäämised juba tasa teinud. Ühte seitsmenda klassi poissi ootavad õpetajad ikka veel...

"Ta on muidu nutikas poiss, kuid ometi õnnestus ta tunnistusele neli "kahte" korjata," räägib Aasmäe. Kool lubab poisil järgmisesse klassi edasi, kui ta vastab ära neljas õppeaines tekkinud lüngad.

Poiss käis suvetood tegemas kahes aines, kuid pärast seda teda enam ei nähtud. Õpetajad on koju helistanud, emagi on poijaga rääkinud, kuid asjata.

Tallinna kesklinna lastepolikliniku psühholoog-nõustaja Aet Lass on märganud, et kõige enam jäävadki klassikursust kordama 5.-7. klassi poisid.

"Põhikool on õpilasele raske periood," tõdeb ta. "Kui algklassid saavad läbi, hakkab iga ainet andma erinev õpetaja oma nõudmistele ja reegli-

tega, millega on raske kohaneda."

Aet Lassil sõnul on klassikursust kordama jäänud lapsel väga raske toime tulla, sest sageli pole tal kelleltki abi loota. "Õpetaja on oma hinnangu talle juba andnud ja vanemadki ehk hukka mõistnud," räägib ta.

"Istumisest" pole kasu

Tavaliselt on istuma jäänud laps klassis kõige vanem. Tekkida võivad ealised probleemid, mis raskendavad õpilaste omavahelist lävimist. Peale selle peab klassikursust uuesti alustanud õpilane pahatihti taluma õpetaja halvustavat suhtumist ehk "siltide külge riputamist", mille kaaslasedki võivad üle võtta.

Aet Lassil hinnangul pannakse koolides viimasel ajal puudulikke hindeid ja jäetakse istuma üldse liiga kergekäeliselt. Talle näib, et täiskasvanud ei tunne piisavalt huvi lapsel tekkinud ebameeldivate olukordade põhjuste vastu ning hindavad vaid tagajärgi. "Õpiraskused ja käitumishäired saavad enamasti alguse perest," lisab Aet Lass.

Ka haridusministeeriumi peaseksperti Maire Oksa arvates ei ole klassikursuse kordama jäämine kellelegi kasulik, seepärast püütakse seda kooli-

des võimalikult harva rakendada. "Istumajääjad on potentsiaalsed koolist kõrvale hoidjad," tõdeb ta.

Maire Oksa sõnul ei jäeta klassikursust kordama esimese-teise klassi lapsi. Kui õpilane ei suuda õppekava nõudeid täita, võib õpetaja lapsevanema nõusolekul konsulteerida logopeedi, psühholoogi või psühhiaatriga.

"Tallinna esimestes klassides võib kordamajäämist küll ette tulla, sest lapsed on väga kõrgele aetud. Seepärast ei saa kõik lapsed tõepoolest ühe aastaga hakkama," tõdeb Maire Oksa.

3.-8. klassini võib kursust kordama jätta õpilased, kellel on üks või kaks mitterahuldavat aastahinnet. "Kõigile antakse aga võimalus teha kaks nädalat suvetood, kus aineõpetaja annab täiendavaid ülesandeid. Pärast nende täitmist otsustatakse üleviimine järgmisesse klassi," selgitab Maire Oksa.

Keskkooliklassid ei ole õpilasele kohustuslikud. Vaatamata sellele ei või õpilast gümnaasiumist mõjuva põhjusteta kõrvaldada. Kui noor on aga gümnaasiumiklassis juba kaks aastat "istunud" ega suuda täita täiendavalt antud ülesandeid, võib kool ta nimekirjast kustutada.

KRISTEL KIRSS